

Dušan Merc

Svingali in Rogaqa te

(odlomek iz romana)

“Torej, mladi gospod, sva se le našla,” je rekel Svingali mlademu indijskemu maharadži in se mu prav neprijetno smehljal. V sosednji sobi, v hotelu Toplice, so bile že povsem onesposobljene vse tri varuške gospoda Rogaqa te, s polnim imenom Bagremave te Voglu. Vsako od treh mulatk je pazil po en od mopsov, ki so bili za to priliko izjemno primerni. Afro, Tarbulo in Juto so pazili Doris, Pit in Kata. Gospod Svingali je namreč izkoristil dejstvo, da se ta neuka polbela in polčrna in maloumna bitja bojijo psov, posebno pa še takšnih s tako človeškimi obrazi.

Bagremave te Voglu jih je držal v posebni nevednosti, bile so mu pač zato tudi povsem vdane in bi mu sledile kamor koli, kakor je bil zaradi posebnih razlogov vdan njim on sam, ni pa računal na tega Svingalija, ki je bil še bolj premeten in v resnici bolj nevaren kot kdor koli, ki ga je poznal. In ta vsiljivec je bil edini, ki je vedel, kako se te njegove telesne stražarke lahko onesposobi.

“Torej, mladi gospod, zdi se mi, da si izbral izjemno taktiko, ko si razglasil urbi et orbi, da pridem, da si lažje vohljaj okoli in si pripravljaj teren. V resnici pa me nisi pričakoval, kajne da ne? Torej? Kaj boš izpljunil?”

“Ne vem, o čem govoriš, sem sem prišel, ker pač potrebujem denar in počitek obenem, poleg tega sem prišel gledat, kako je kaj z mojimi starši, če še živijo ... Ne moreš mi očitati ničesar. Nihče mi ne more ničesar očitati. Moj razlog, da sem tukaj, je samo ta.”

“Daj no, saj ti ne pravijo zastonj Fontoskvodo, če se ne motim. Ali pač, menda si znan povsod tudi kot Saputello ali Famwiseguy. Sem prav izgovoril, gospod Cerrubo? Tako ti je ime tukaj, ne?”

Mladi maharadža je samo čakal, da vse skupaj mine. Zani-malo ga je samo, koliko stari v resnici ve. Če je tako vseveden,

potem bo uničevalen in se ne bo mogoče izmazati. Če pa ne ve, potem je jasno, da je še večji šarlatan, kot ve on, Pametnjakovič, da je.

“Torej, kaj si ugotovil? Izdavi že, izpljuni in začni sodelovati. Prej ko boš dojel, bolje ti bo, saj sam dobro veš, ne?”

Svingali je postajal nevaren in neprijeten. Možno je bilo sodelovati z njim, bilo pa je tudi zoprno in nevarno. Bal se je njegove pronicljivosti in v nekaterih primerih tudi resnične duhovne moči. Imeti ga za zaveznika je bilo skorajda tako nevarno kot imeti ga za sovražnika. Sedaj je bilo pomembno, da se izmota iz tega zoprnega položaja. Dokler bo tiho, to je vedel, resnice Svingali ne bo mogel ugotoviti. Nič se ne sme zapletati, odmisлити mora vsa pomembna dejstva, potem ga bo mogoče lahko preslepil.

“Torej, na dan z besedo. Kako daleč si z zadevo, kaj ti je uspelo?”

“Nič, vsi so tiho in ničesar se ne izve, je pa jasno, da so vsi tukaj samo zaradi ene stvari ...”

“Nič se ne izve, vsi so tiho, vsi so tukaj zaradi ene stvari! Katere! Te vprašam, katere, veliki Pametnjakovič?”

Bagremavu te Voglu ni vedel, kaj naj odgovori. Bilo je nevarno. Če se zlaže, ne bo dobro, če pove po pravici, bo še slabše, če ne pove vsega, je lahko tudi neprijetno.

“No, mladi maharadža, veliki osvajalec ženskih src, kako stvari stojijo z mlado gospico Almo Blandino von Faber?”

Bagremave te Voglu je postalo jasno, da se je stari temeljito pozanimal, preden ga je poiskal. Ob vsem tem je bilo zoprno, da mu nobena od mulatk ni priskočila na pomoč. Stari jih je nekako nevtraliziral, ni pa mu bilo jasno, kako.

“Torej, veliki osvajalec in lomilec ženskih src, kako je z gospo Almo Blandino von Faber? Bi že dala vse od sebe, če bi bil mladi gospod kaj moškega, tako pa je ne prepriča s tistim, najpomembnejšim? Je tako, ali se motim?”

Bagremave te Voglu je bil presenečen. Res je imel pred tem, da bi z ženskami telovadil po postelji, nek poseben zoprni občutek in tega ni rad počel. Vse, kar jih je imel do sedaj, kakšne tri ali štiri, so bile premočne zanj, ni mu uspelo nič drugega kot da je stvar nekako začel, potem pa mu je pritekla semenska tekočina in zadeva je bila gotova. To je bilo eno, drugo pa, da je bil v resnici prereven, da bi mu uspelo pri takšnih, kjer bi lahko nevestini starši zanj primaknili dovolj veliko doto. Večjo posest, podjetje ali tovarno. Tako je vedel, da uspešnega načina prepričevanja žensk ne more uporabljati, da so drugi moški prikladnejši za to. Imel pa je zato v rokah več drugih adutov, ki jih je razvil do potankosti, in njihovo uporabo do perfektnosti. Tako se mu pogosto ni bilo treba mazati s tako neumnimi in nepotrebni stvarmi, kot sta spolnost in zadovoljevanje žensk. Zato naj bodo pač drugi.

“Tokrat, mladi osvajalec, bi te moralo biti precej več v hlačah in v glavi, da bi lahko kaj izvedel od mlade poročene ženske. Te niso zadovoljne samo s trobezljanjem lepih besed in vezenjem prazne slame, ne? Ali pa se motim in si bil tokrat uspešen?”

Bagremave te Voglu ni hotel povedati, da je bil pri Almi Blandini von Faber tudi na tej ravni neuspešen. Nekajkrat se mu je zazdelo, da je gospa pripravljena govoriti, da pa si je vedno premislila.

“Torej tukaj nič. Kaj več uspeha pri gospe Mariji Antoinetti von Mecklenburg? Saj ta vendar ne pričakuje, da se ji boš ponudil za užitek? Ali pa je gospa tako pokvarjena in tudi tako naivna, tako slabo pozna moške, da ne bi vedela, da si popolnoma zanič? Kaj torej z njo? Vidim, da nič. Torej, kaj bova naredila?”

Bagremave te Voglu je opazil, da postaja Svingali nestrpen in jezen. Treba bo kaj povedati, če ne se zadeve lahko zaostrijo.

“Kaj torej veš?”

“Ne morem oceniti, ali je sploh kaj, kar bi bilo vredno pozornosti. Sedaj sem tukaj že več kot teden dni. Svetinovega Cveta, ki ima menda ključ do cele zadeve, ni na spregled. Vsi ga iščejo ali pa se vsaj eden od vseh dela, da ga išče. Ne vem, kje je, ne vem pa tudi, kaj on sam ve in česa ne. In mislim, da so tudi drugi na istem.”

Tukaj se je staremu hipnotizerju najbolj zlagal. In tukaj je bila najbolj nevarna točka tega trenutka, ker je postajalo očitno, da mulatk ne bo od nikoder in da je odvisen samo od svoje spretnosti.

“Zastonj ti pravijo Fontoskodo, zastonj. Po madžarsko. Seveda, oni se na poseben način norčujejo iz takšnih, kot si ti, ne? Še nisi opazil, Saputello? Dokler čvekaš svoje neumnosti, je vse v redu, ko pa bi moral kaj razumeti, je zate pretežko, ne?”

Bagremave te Voglu je bil zadovoljen. Laž je delovala, nič ni posumil, ta stari blefer in lažnivec. Florjan Svetina je varno spravljen, tudi odstranjen, njegove instrumente pa bo že nekako znal uporabiti, da se bo s temi tremi ženskami dokopal do tistega, kar vsi hočejo imeti. Samo tega starca se bo treba znebiti, če bo pretirano radoveden in uspešen. Ta Svingali je bil lahko žaljiv do njega v neskončnost. Sedaj je bilo treba potrpeti in čakati na svoj trenutek. Ta mora priti. Če prej ne, ko bo nastopila Frida Mohor, njegova edina in povsem skrita in res zvesta zveza v teh krajih. Za to zvezo ni nihče vedel, tako da ta stari opičnjak ni imel od nikogar zvedeti. Frida Mohor, pesnica in učiteljica, zvesto srce, čudovita in zanesljiva ženska, ki se je boji in jo občuduje, ki se mu po nobenem pravu ne more odreči, ki je edina vezana nanj z najmočnejšim čustvom sveta, materinskim čustvom, domačinka, ki bo stopila v igro, ko bo pravi čas. Ta čas mora priti. In ona bo s svojimi zvezami v tej družbi in s svojo pravo močjo premagala tega njegovega sovražnika!

“Koliko imen imaš, pravzaprav? Ali se ti splača ime menjati za tvoje male neumnosti? Kdor tako zabava stare dame po salonih, pač ne potrebuje toliko imen. Torej, kaj veš! Zares!”

Bagremave te Voglu se je ustrašil. Vedel je, da je Svingali zelo krut človek, menda je nekomu, ki mu je bil dolžan samo en forint, porinil iglo za pletenje skozi nos do možganov. Z enim samim sunkom. Vedel je tudi, da je sposoben človeku zavdati z najbolj nenavadnim strupom na najbolj nenavaden način.

Govorilo se je, da ima v prstanu, imel ga je vedno na roki, spravljen strup, ki ga spusti v človeka, ko mu seže v roko. Od strupa je odvisno, ali boš živel še nadaljnjih pet korakov ali pa se ti bo omračil um. Največkrat je menda uporabil način omračitve uma, s strupom, ki ga je pridobil iz pika nekega pajka.

Bagremave te Voglu je gledal njegovo močno roko in ta, tako izraziti prstan. In postalo ga je strah, da se je potil po celem telesu. Svingali je pot tako zaznal, vendar se je delal, kakor da ni nič.

“Torej?” je navidez skoraj povsem mirno vprašal.

“Vem, da je tukaj baron Muys, alias baron Schwegel, ki je prišel nadzirat zadevo, kaj naj bi sicer delal v tem zaostalem kraju, da mu pomaga Kamilo Spetič, državni uradnik, ki dela pri železnici in ima pod sabo veliko ljudi in inženirjev, ki bi bili zadevi kos, da bi zvon potegnili nad jezersko gladino, potem sta tukaj kaplan Gornik in župnik Lovrenc Merljak, ki tudi nekaj naklepata, z njima so kmečki fantje, kar tukaj ni zanemarljiva sila ...”

Svingali se je nasmehnil. Za tega zmeneta so kmečki fantje, prave rogovile in štori, seveda nekaj spoštovanja vrednega. Če tega Giannia Cerrubo natančno pogledaš, je to pač tako. Ampak sedaj to ni pomembno.

“Naprej, naprej!”

“V kakšni zvezi je Alma Blandina von Faber z izginulim Svetino, ne vem. On naj bi imel znanstvene instrumente, da bi se ugotovilo, kje zvon je, ker menda za zelo občutljiva ušesa ob nekaterih primernih okoliščinah še bije ...”

“No, pustila bova te znanstvene neumnosti na miru.”

Bagremave te Voglu si je oddahnil. Povedal je skoraj vse. Tisti trenutek se od strahu ni mogel spomniti nič kaj bolj uporabnega, pa še to, kar je povedal, so bila v bistvu samo njegova ugibanja. Kar je zvedel od gospe Julijane Molnar in gospe Marije Antoinette von Meclenburg, pa še to ni bilo nič uporabnega. Bilo je pač salonsko čvekanje.

“Sedaj bo takole: te tvoje trape, ki ti menda sledijo, kot bi se jim kazal kakor sam prerok, boš lepo podučil, da bo mir pred njimi, če ne jih bom moral pač nevtralizirati. In tvoj ugled bi trpel, jasno?”

Svingali se je pri teh svojih domislicah zelo zabaval.

“Približati se bo potrebno tej kmečki struji, domačini bodo pač največ vedeli. Delno se sicer lahko posvetiš tej Almi Blandini von Faber, vendar si od tega, se pravi od tebe, ne obetam nič dobrega. Tukaj pač ne bo nič. Ta Muys ali Schwegel, ta je posebnost. In ti državni uradniki so tako zvesti cesarju, da so prav zoprni in zato tudi nevarni. Razumeš?”

Potem se je Bagremave te Voglu dokončno oddahnil, očitno je namreč bilo, da je Svingali kljub svoji aroganci in sposobnostim brez njega precej nemočen. Vsaj zaenkrat. In k sreči sedaj ni bilo najpomembnejše, kaj sta imela od prej med seboj.

“Ah, še nekaj!” se je obrnil Svingali, ko je bilo že videti, da bo odšel, “kaj si odnesel iz sobe Alme Blandine?”

Bagremave te Voglu se je zdrznil. Kako je mogoče, da ve, da je bil v njeni sobi, medtem ko je bila zunaj?

“Nič, čisto nič.”

“Ne? Kako ne?”

“Ne, jaz ne vem nič.”

“Torej nisi bil v njeni sobi?”

“Bil sem, res je, pregledal sem jo, vendar nisem našel nič zanimivega. Ničesar pa nisem vzel.”

“Dragi Fontoskodo, Pametnjakovič, bi se reklo, ne? Red boš moral narediti med svojim personalom. Dela ti sramoto in krade po hotelskih sobah. Pozanimaj se in pazi nase. Mogoče je naloga, ki si si jo zadal, zate pretežka.”

Ko je zaprl vrata, je Bagremave te Voglu slišal, kako je odprl vrata sobe njegovih pomočnic in kako so se slišali neki čudni glasovi, nekaj med kokodajsanjem malih turških kuric in kruljenjem prašičev, majhnih prašičev, ki so potihnil. Čakal je, da bi se prepričal, ali je Svingali res odšel. Ko je bilo skorajda jasno, da ga ni več niti v hotelu, je pogledal v sosednjo sobo, kjer so bile njegove pomočnice.

Zgrozil se je. Vse tri so bile popolnoma negibne, blede, obrnjene v tla. Zdelo se je, da so mrtve in šele njegov prihod v sobo jih je nekoliko omehčal iz njihove popolne otopelosti in letargije.

Prebujale so se počasi, otopelo, zdelo se je, da so čisto brez energije. Pomislil je, da jih je Svingali tako globoko hipnotiziral in da jih še sedaj noče spustiti iz svoje nadoblasti. Tega se je pri tem starcu bal. Sam k sreči ni bil medij, da bi ga starec lahko hipnotiziral, da bi lahko postal slepo orodje v njegovih rokah. Ko sta delala poskuse, ko sta še zaupala drug drugemu, se njega moč Svingalijeve hipnoze ni prijela. Sedaj pa ni bil več prepričan, če se Svingali takrat ni pretvarjal in ga je pustil na miru in v lažnem prepričanju, da je on sam varen pred njegovimi vsiljenimi mislimi. Če bi to ne bilo res, potem bi ga že danes hipnotiziral in mu izsilil vse skrivnosti. Pa tega ni naredil. Torej?

Ženske so začele govoriti med seboj in se kakor mehanski ljudje druga drugo božati in masirati. Njihov jezik je slabo razumel. Kar je ujel, je bilo o nekih psih in spanju in hudih sanjah. Več ne. Vse tri so posedle v sobi na tla in se božale, kakor bi opravljale neko posebno molitev. To je poznal in se jim je, včasih, ko je bilo potrebno, tudi pridružil.

Res je sicer bilo, da je imel moč nad njimi, da so zanj naredile, kar je hotel, po drugi strani pa so imele tudi one moč nad njim. Tako je stalno hrepenel, da bi jih smel obriti tam spodaj, kar je bil poseben kult, ki so ga kot muslimanke skrbno negovale. To posebnost so zvesto vzdrževale, posebno pa takrat, ko so se, in tega se je vedno bal, na to pa ni imel vpliva, začele pečati z moškimi. Nekaj zaradi zaslužka, nekaj pa zaradi potrebe. Kadar so si zaželele in kadar so mu dovolile, da jih je obril, je vedel, da se pripravljajo na svoj seksualni pohod na moške. Med britjem je bil srečen in zadovoljen, potem pa žalosten. Vendar se je tega navadil. Domov, k njemu, so se vrnile zadovoljne in zadovoljene in vedno so mu dale del denarja.

Ko so končale tokratni obred božanja in nekakšnega ljubljenja in tolaženja, je bil čas, da z njimi spregovori o pomembnih stvareh. Jasno pa je bilo, da bo treba zelo hitro v akcijo.

Ko jih je vprašal za Svingalija, ga opisoval in razlagal, niso hotele ničesar povedati. Ko jih je vprašal, kaj je hotel od njih, so se delale, da sploh ne vedo, da naj bi se kaj dogajalo.

Sklenil je, da jih bo treba kaznovati. Tega se je sicer zelo izogibal, ker bi jim lahko postalo jasno, da to ne pelje nikamor in da je njegova kaznovalna politika v resnici samo poza.

Stopil je pred okno in se začel kujati. Naredil je jezen obrazšček, žalosten in prizadet. To je vedno delovalo, saj so mu morale biti končno hvaležne, da jih je potegnil iz tistega groznega sveta, da so zaživele povsem drugo življenje. In one so to vedele. Poleg tega jim je dajal posebno srečo s tem, da se je zanimal zanje in jih imel rad. To so cenile vse ženske na svetu, tako tudi te.

“Žalosten sem, prizadet, da se med nami kaj takega dogaja. Vedno znova sem razočaran in ne morem razumeti, da se lahko kaj takega dogaja med nami. Vse je treba premisliti in ugotoviti, kako naprej,” tako je vedno začel svojo zgodbo.

“Res je, veliko smo naredili, pomagajte mi in jaz pomagam vam, res pa je, da je ena od vas nekaj vzela iz sobe Alme Blandine von Faber. To me resnično žalosti ...”

Njegov sicer orlovski nos je postal nekaj povešenega in žalostnega, njegove temne oči so zalivale solze. Potem je najstarejša od sestra rekla:

“Vzele smo,” kadar koli je katera od njih govorila, je vedno govorila za vse, nikoli sama zase, “neko stvarčico, neko piščalkico. Gospa ima veliko nakita, videl si, nič drugega nismo vzele ...”

Tako ni mogel vedeti, katera je vzela.

“In kakšna je tista piščal?”

“Majhna, narejena iz ene kosti.”

“Iz kosti? In kje je zdaj?”

Vstala je ena od obeh dvojčic ter začela oponašati grbo in hojo Svingalija. Drugi dve sta se začeli smejati. Bagremave te Voglu je vedel, kaj to pomeni.

Sanje in romarji

Zdelo se je, da so sanje. Zvoki so bili zvoki neresničnih cerkva in nebivajočih ljudi. Spominjal se je teh prizorov, ki so se leto za letom porajali. Na veliki šmaren so pletnarji iz Mlina vozili ljudi na otok na romanje zastonj, jih skromno pogostili, ko so se vračali, in večina romarjev je ta lep in starodaven običaj nagradila velikodušno z denarjem ali dobrotami, ki so jih prinesli s seboj.

Od vseh vetrov se je slišalo zvonjenje in se posebno hitro širilo po jezerski gladini. Zvonilo je najprej na Kupljeniku, se je zdelo, potem se je oglasil močan zvon iz Zasipa in šele potem na samem otoku in v vasi Grad, kjer je cerkev sv. Martina služila vsem vernikom Bleda, malo za tem se je oglasila cerkev še v Koritnem in v Bodeščah.

Cerkveno občestvo se je pokorno zbiralo k molitvam. Tega leta je bilo to posebno potrebno. Bilo je proti sredini osmega meseca, pa je že bila takšna suša, da je zemlja pokala in da so bili travniki že požgani, trava ni bila več zelena, pač pa mestoma rumena in že tudi rjava. Gozdovi so še zadrževali nekaj vlage, vendar je bilo že precej kritično. Samo vinogradom pod cerkvijo sv. Martina in v Zagoricah je dobro delo. Zaenkrat plesen vinske trte, ki je prišla iz Amerike, še ni zajela Kranjske, medtem ko so s Štajerske že poročali o katastrofi v vinogradih, kjer so propadala cela območja z vinsko trto.

In sonce je žgalo. Plešasti moški so imeli potna čela, ženske so bile pokrite z rutami. Romanje na otok je bilo to leto posebno množično. Čolni so bili okrašeni s cvetjem, napetim na vrvi, s celimi venci in verigami cvetja so bili obrobljeni, da so privabljali romarje, naj se popeljejo prav z njimi. Na Marijino vnebovzetje jih je prihajalo ogromno. Narod je pač posvečen Mariji kot zavetnici vseh trpečih mater. In teh je bilo med romarkami veliko. Prišli so ljudje s cele Kranjske in Štajerske in Goriške. Prenočevali so večinoma kar v župnišču ali pri sorodnikih. Redkokdo je vzel sobo ali šel v hotel. Vlaki so vozili že na novo postajo Bled Jezero, drugače pa do Lesc, kjer so jih pričakali blejski kočijaži, večje skupine pa tudi kar z lojtrniki. Pogosto je bil lesen most prek Save Dolinke v Blejskem B'rju tako razmajan, da so morali ljudje posamič prek njega, vprega s konji pa posebej, prazna.

Ljudje so se zgrinjali in molili. Gostilničarji iz drugih blejskih vasi so imeli posebno veliko dela. Vino so pridobivali nekateri sami, pa ni bilo dovolj pitno, bilo je zelo kislo, tako da so ga tovorili z Goriške in Štajerske, romarji pa so ga prinesli tudi s seboj. Neskončno število zaobljub Mariji in drugim svetnikom je bilo izrečenih v milih prošnjah in upanju, da se bo kaj izboljšalo. Nekateri so prosili zase, drugi za sorodnike, v zvezi z denarnimi skrbmi, največkrat pa zaradi zdravja. Verjeli so, da romanje na otok pomaga. Tako se je romarska nabožna pesem razlegala tudi po jezerski gladini, saj so popotniki radi zapeli. In upanje je vedno ostajalo. Nekateri so govorili o videnju, o posebnem občutenju, ko so se peljali čez jezero, da se v njihovih dušah in telesih nekaj spreminja, menja. In verjetno so imeli prav.

Milan in Milena, laboda, sta bila kakor pravljica nad vodo. Bila sta kakor nema čuvarja neke skrivnosti jezera, ki je v resnici ni poznal nihče. Za nekatere romarje sta bila davni pošasti, ptici velikanki, za nekatere veliki beli divji gosi, za nekatere samo čudovit okras čudovite narave.

On je videl ta svet, ne da bi bil navzoč v njem, ni sanjal, bil je buden in bil je v čudnem stanju, v nekakšni temi, hladu in vlagi, ki sta ga obdajala. Vračal se je v ta svet, ki ga je doživljal kot otrok vasi Mlino, ponavljal se mu je, biti je moral tam nekje. In sedaj se je vračal, kmečki, trden, skromen, lep, žalosten, vezan na zemljo in vero. Vrnil se je vanj, ker je bil kot otrok v njem varen. In mogoče srečen. Mogoče.

Florjan Svetina jih je poslušal kakor bi bili že nekje v onstranstvu. Prihajali so v ta čuden raj, verjeli so v resničnost, ki so jo videli, in zaradi lepote kraja ni

bilo čudno, da so verjeli tudi v uresničitev želja in prošenj, ki so jih naslavljali na Marijo. In tudi on je bil spet del tega.

Misel nanjo je bila grenko sladka. Vedel je, da je tukaj, vedel je skoraj vse o njej, vendar ni mogel do nje. Nalogo je moral opraviti sam, brez vseh ljudi, tudi brez nje. In varovati jo je moral. Ni smela vstopiti v ta svet nevarnih in brezkompromisnih ljudi.

Dunajski čas je bi čas sanj in upanja. Videl jo je tisti dan v votivni cerkvi, videl jo je potem še dvakrat ali trikrat, kako se je z nekom peljala po Grabnu, kako je zrla ven skozi okno kočije vsa zasanjana, vsa nemočna. Zdelo se mu je, da trpi, zdelo se mu je, da svoje bolečine ne more deliti z nikomer. In potem se mu je približevala, čutil je to, kako je bila vedno bliže, zdelo se mu je, kakor bi bila del njegovega ustvarjanja v glasbi, v študiju in raziskovanju.

Ni vedel, zakaj se mu je bližala, ni vedel, kaj naj bi to pomenilo, vendar je misel nanjo vanj vdirala, sam ni vedel od kod, z neko neustavljivo silo. In ti občutki so bili enako močni in hkratni z občutki strahu, ki ga je skupaj s svojima profesorjema doživljal zaradi njihovega dela. Na koncu, ko je zbežal, ni več čutil razlike, obeh dogajanj ni mogel več ločevati in bal se je, da bi tudi njej pripisoval stvari, ki so se v resnici gibale in nastajale zunaj nje, zunaj njenega hotenja, in z njo niso bile niti malo povezane. Vendar se mu je vse dogajanje kazalo kakor nekakšna kita, prepletena in nerazdružljiva. In takrat je pobegnil. Ni bilo druge poti.

Težko se je ločil od njenega telesa, ki ga je vedno bolj razumel, težko se je ločil od grenkobe njenih ran, ki ji jih je prizadejal mož, za katerega je vedel, da ga na nek način še vedno ljubi, da je kljub mučeništvu, ki ga doživlja z njim, vezana nanj. Po drugi strani pa je čutil strahotno novo navezanost nase, telesno in duševno. Čutil je, kako se mu ob njej bistri misel, kako postaja ustvarjalen. In res je večino rešitev ali vsaj smeri za rešitev problemov, ki so jih imeli skupaj s profesorji, nakazal prav on. Res sta onadva z veliko briljanco duha in znanja vse takoj uporabila, res pa je bilo tudi to, da mu je stik z njo dajal vedno večje in večje spodbude. Tudi njeno trpljenje. Tako je nastal v tem času, ne da bi kdor koli vedel, velik cikel triintridesetih samospevov, kantata in nekaj manjših skladb. Vse v nekem vročičnem spoznanju, nekakšnem lebdenju med resničnostjo in tistim, kar je možno, kar si želi in kar je sanjal.

In tudi sedaj, ko je bil tukaj notri, ko je prisluškoval svetu, ki se je vedno močnejše porajal v njegovem zaznavnem aparatu.

Ni bil naiven, da bi ne pomislil, da je njegova situacija, ki jo težko določa kot realno in vendar je ne more uvrstiti v sanje, posledica dogodkov okoli smrti profesorja Stefana. To je bilo jasno. Vedel je, da na mornariškem ministrstvu razvijajo posebne podvodne ladje, o tem sta govorila tako profesor Winner kakor profesor Stefan, potem seveda še Boltzmann in Macha, ki sta tudi spadala v ta krog. Posebnost združbe je bila v tem, da so se lahko med seboj pogovarjali v slovenščini, da je samo Winner spočetka ni razumel, pa se je hitro priučil. Florjan Svetina je vedel, da je to poseben projekt in da jih hočejo

k temu priključiti. Vendar sta se profesorja Winner in Stefan upirala. Ni mu bilo jasno, zakaj. Vedno bolj pa je bilo očitno, da se zadeve zapletajo na zunanjih vojaških in političnih področjih, ki pa jih oni niso bili večji. Lahko da je njegova situacija, ki je ne more natančno opredeliti, ker se v njem mešajo spomini na otroštvo, prizori iz otroštva, prizori iz sveta, ki ga zaznava samo prek zvokov, njegovih želja in nejasnega stanja zavesti.

Pomoči ni mogel pričakovati. Na Bled je prišel skorajda neopažen, videti je bilo, kakor da nihče ne pomisli, da je njihov človek, domačin. Vsi so mu bili tujci. To se mu je zdelo čudno, kakor da ga je svet znanosti in glasbe tako spremenil, da ni bil več prepoznaven za ljudi, ki jih je srečeval. Od nikogar med domačini ne more pričakovati pomoči. Prav tako ne od nje, ki se ji ni pustil niti videti niti prepoznati.

Misli so se mu, same, brez njegove volje, vračale k njej. Na Dunaju mu je zaradi smrti profesorja Stefana in zaradi pritiska raznih lažnih znanstvenikov, ki so bili večinoma agenti različnih obveščevalnih služb, postalo pretesno. Glavni vzgib pa je bila vendarle ona. Videl jo je, kako trpi, kako je na prav ženski način razpeta med njega in moža, kako hrepeni po vzvišenem in lepem, kako si želi sobivati v njegovi ustvarjalnosti in kako z lepim spoštovanjem do njegovega dela samo živi ob njem.

Razmerje je postajalo boleče, trpko. Telesi sta bili odvisni eno od drugega, noro sta se potrebovali zaradi neskončnih, ure in ure trajajočih užitkov, duši sta se prepletali v poseben boleč sklop radosti in žalostnih stanj.

In tukaj na Bledu bi se nadaljevalo. In moral je biti daleč stran od nje, skrivati se ji je moral, ker se je bal ponovitve. Na eni strani je bilo njegovo bivanje ob njej zanj boleče. Imel je čudovit glasbeni dar, ki bi ga lahko unovčil s popevkami in šlagerji, z operetami, pa je iskal nove in nove poti v glasbi, imel je znanstveno-filozofski dar, ki mu je omogočal razumevanje in spoznanje o svetu, za mnoge popolnoma nepredstavljivo, ni pa bil nadut, ni bil narcis, ki bi zahteval od ženske pokornost, od okolja pa samoumevno razumevanje. Stalno se je podrejal njenim muham, njenim čustvenim izbruhom, včasih celo ljubosumju na njegovo ustvarjanje. In, kar ga je posebej bolelo, ni imel družbene moči, da bi jo lahko iztrgal iz njenega okolja.

Posebno žalostno in neprijetno doživetje pa je bilo, ko je nekega dne na Kertnerici naletel na Kristino von Brunswieg, numerologinjo, ki ga je takoj zvlekla v neko kavarno, če ni bila to kavarna hotela Sacher, kjer ga je omamljala s svojimi čudovitimi očmi, kjer je prav po žensko, to je vedel, čutil je to, pa si ni mogel pomagati, govorila o svoji prijateljici Almi Blandini kakor o veliki prijateljici, ki pa ima rada vse umetnike, vse, ki ustvarjajo nove svetove, in da je on samo eden od vseh, ki jih zapeljuje ob možu, ki hoče biti njihova muza. Kakor po naključju se je spominjala nekih slikarjev in arhitektov in predvsem pesnikov. Posebno pesnikov, ki so verjeli v metafiziko, ki so bili zanj precej lažnivi z vsemi slutenji, stanji nesrečnosti in posebnega duševnega občutenja včasih bolečine, včasih večvrednosti, včasih pa popolne žalosti. On je kot

umetnik na drugi strani verjel v konkretno in simbole. In to, celo nasmehnil se je ob tem spoznanju, ženskam ne godi tako kakor tisto za obzorjem, za resničnostjo, ki so si jo sami ustvarjali. Vsak zase. On to ni bil, on tak ni bil. Kristina von Brunsweig mu je ponujala prijateljstvo z nekim Ottom Weiningerjem, filozofom, naj se spoznata, on da mu bo pomagal razumeti ženski svet in se do njega pravilno obnašati. Iz lepe in neznansko drage torbice je potegnila knjigo, jo položila na mizo. Ni imel časa ne poguma, da bi bral kaj takega, niti ni verjel v tovrstne filozofije. Prav tako se ni mogel odločiti, da bi se oprijel antropozofije nekega Rudolfa Steinerja. On je dobesedno, krvavo resno ljubil Almo Blandino, on ni hotel tukaj nobene hipotetičnosti, nobene bežnosti, verjel je v popolno predajanje in sprejemanje. Samo tako je lahko ustvarjal.

K sreči je numerologinja pri svojem govorjenju naredila eno samo veliko napako, za katero v svoji nevednosti ni mogla niti slutiti, da ga bo zmotila in njenemu pripovedovanju odvzela veliko avtentičnosti. Med drugim je rekla, da je vse to pravzaprav vidno iz vseh števil, ki obkrožajo in določajo življenje Alme Blandine von Faber in njega, Florjana Kazimirja Svetine. V žaru svojega pripovedovanja je govorila, kako se zvoki v imenih spremenijo s posebnimi količniki v črke in potem te v številke in kako ima potem zato vsak človek vnaprej določeno usodo.

Ko je prišel domov, tja nekam v Ottakring, se je skoraj sesedel. Ni mogel verjeti, da bi bil lahko samo ustvarjalna igrača v čustvih in telesu neke tako lepe ženske, da v drugih enako kakor v njem išče božjo iskro, da se poigrava s svojimi bolečinami in ga mami v čudežne vrtove svojega sveta, da bi ga zlorabila. Če se družijo z drugimi umetniki, ki jih je Dunaj poln, potem je to skorajda gotovo res. Verjel ji je, da z možem ne more imeti ničesar skupnega, verjel je v njeno hrepenenje, verjel v bolečino in strast, bil je del njenega sveta. In kaj sedaj, če jih je tukaj bila, ali so še, neka nepregledna množica? Bolečina se je širila v njegovo telo, prihajala je, čutil jo je. Sedel je za uborno mizo in se lotil dela. In mogoče je, na to ga je opozarjal profesor Norbert Winner, sposobna zapeljevati, da bi uničevala, da bi izpila ves sok, vse želje, vse sanje ali da bi za informacijo dala tudi telo. V to ni hotel nikoli verjeti, vendar je postalo po pogovoru s Kristino to možno, zelo verjetno. Alma Blandina je ostala v drugem svetu.

In tako je bilo tudi tukaj na Bledu. Vedel je, da se udeležuje družbenega življenja, da pripada tudi temu bizarnemu svetu mogočnih in bogatih, vedel je, da v tem uživa. In upal je, da misli nanj. V to je bil skoraj prepričan, ker je sploh prišla sem, na Bled. Če ni mogoče to tudi po nalogu kakšne od obveščevalnih služb, lahko mornarice ali kogar koli drugega. Ni mogel določiti, kaj in kako, ni se mogel zanesti nase, četudi bi govoril z njo, ker je čutil preveliko privlačnost njenega telesa in njenih čustev. Ostala je tam, bivala je tam kakor v sanjah, resnična in vendar tuja.

Ko bo končana njegova naloga, ki jo mora opraviti, ker je, kakor njegova profesorja, povsem zavezan znanosti, odkritju tega prečudovitega instrumenta, ki bi naredil revolucijo v človekovem zaznavanju sveta. Verjel je, da bodo poslej

lahko ljudje poslušali najfinejše glasove njihove zemlje, morij, rek, malih in velikih živali, lahko se bodo vmešavali v sporazumevanje živali, majhnih in velikih, lahko bodo prisluškovali vesolju. Nastavili ga bodo tja v črnino prostranstev in sprejemali šume življenja v njem, povsod okoli Zemlje!

Verjel je, da so konstruirali nekakšno božje uho, s katerim bo slišal človek. In tudi njegova glasba bo lahko posnemala prečudovit svet, ki ga ni še nihče slišal! In ko bo vse to gotovo, ko bo vse to jasno, se ji bo pustil prepoznati, ko bo izum dokončan, manjka samo še preizkus tukaj na tem jezeru, to je tisto, kar ga mika že iz mladosti, od otroštva, potem se ji bo pustil prepoznati, potem bo pripravljen sprejeti njeno odločitev, ali bosta živela skupaj ali ne, potem bo pozabil besede Kristine von Brunswieg, potem ne bo nihče od teh ljudi, ki jih pozna, ki hodi z njimi na zabave in sprejeme, ki živi njihov svet, mogel tako visoko kakor on. In vedel je, da bo ona to razumela. Samo ona.

Njemu ni nič do ploskanja znanstvenega sveta, generalov, mogoče bi sprejel cesarjevo ljubezen in hvaležnost, ki pa je tudi nepomembna, ker bi s tem, kar daje svet okoli njega in vse stvarstvo, našel pot tudi do nove glasbe. In to bi njej, samo njej, podaril kot ženski, ki je bila udeležena pri tem ustvarjanju. Pa če je vedela ali ne, pa če je bilo to zaradi bolečin ali ne, pa če je bilo to zaradi ljubezni teles ali ne.

Ko ji je dal piščalko iz kosti, ki jo je našel pod grajsko skalo, in v katero je sam izvrtal tisto dodatno luknjico, ki je onemogočala, da bi nanjo kdor koli, ki ni bil posvečen v skrivnost, piskal, ji je dal največ, kar je imel. Verjel je, da ima ta piščal, ki je bila gotovo starejša kakor grad na skali in kakor cerkvena na otoku, posebno moč. Slišal je namreč do tedaj neznano frekvenco, zvok, ki ga ni slišal še nikdar prej in ki ga niso premogle nobene piščali ne v votivni cerkvi in v katedrali na Dunaju ne v cerkvah, ki jih je poznal doma. To novo napravo je hotel preizkusiti predvsem s to piščaljo. Hotel je, da bi za preizkus zapiskala prav ona. Ni mogel vedeti, ali je po vsem, kar se je zgodilo in kar se dogaja, to sploh mogoče.

Zvoki, ki so prihajali od vsepovsod, so bili zgovornejši kakor podobe, ki jih ni mogel videti. Zaradi prihajajoče in odhajajoče pesmi romarjev, ki so peli svoje pesmi v nekih čudnih nejasnih zaporedjih, zaradi frekvenc, ki so se širile premočrtno, to mu je bilo jasno, je ugotovil, da je zaprt nekje na otoku. Romarji so prihajali od vsepovsod, z vseh strani se je slišala njihova nabožna otožna pesem, njihove molitve, ko so se približevali svetišču Marije na otoku.